

GRUP D'ANELLAMENT

GRUP D'ANELLAMENT
CALDETENES - OSONA

En aquest número ferem un petit resum fruit de l'observació i la tasca d'anellament.

La MERLA (*Turdus merula*) és un viu ocell inconfundible i dels pocs que encara podem veure per tot arreu, tant en boscos com en conreus, a la vora dels rius i fins i tot als patis i jardins de la ciutat. Molt més abundant a l'hivern que a l'estiu, salta i corre molt per terra, vola depressa i normalment a poca alçada i s'enfortega al mig de les mates. És intel·ligent. Canta molt bé i variat (xiula) i també crida de diferents maneres segons el moment i l'estat d'ànim; si se l'espanta és molt baladrera. A vegades n'hi ha d'engabiades que fins i tot aprenen tonades.

La descripció és ben fàcil: És d'una mida entre un pardal i un colom amb el bec i la cua relativament llargs, sense arribar a la desproporció, els ulls marrons, les ales bastant arrodonides (les primàries més llargues són la 4a. i la 5a.). Les potes fosques, ni curtes ni llargues, amb tres dits endavant i un enrera amb unghes valentes per arrapinyar-se pels arbres i per esgarrapar el terra buscant tiberi.

Els mascles adults tenen el plomatge típic completament negre amb el bec i l'anell ocular d'un groc molt viu. Les femelles adultes tenen el plomatge gris fosc amb tons més o menys amarronats, el pit lleugerament jaspejat i la gorja blanquinosa també jaspejada; tant el bec com l'anell ocular tenen un to més brut que els mascles. Els joves tenen el bec més fosc i un plomatge semblant a les femelles però amb un jaspejat a les parts de sobre i amb tons més vermellosos (ja de novells els mascles són més negres que les femelles).

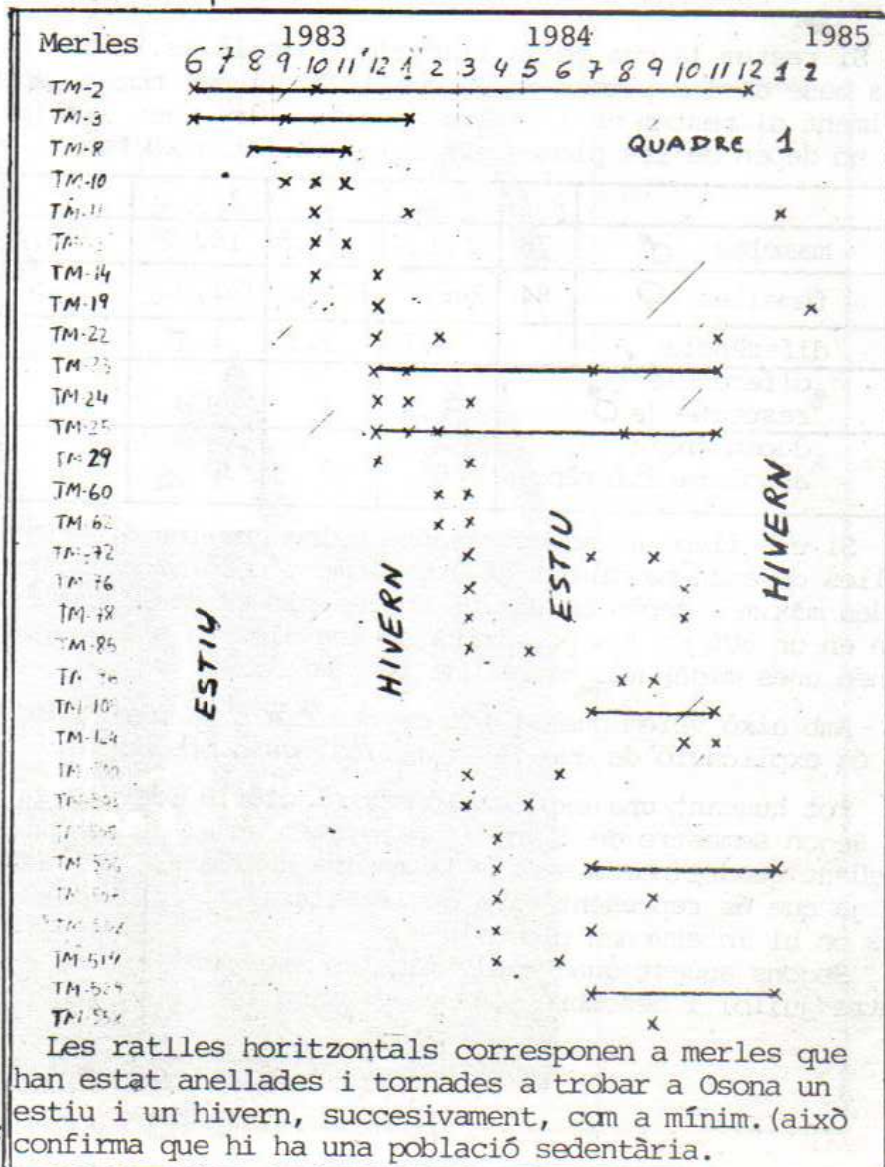
No és estrany que tinguin algunes plomes blanques i fins i tot es troben exemplars totalment blancs. (De 210 merles anellades fins al febrer d'aquest any n'hem trobat cinc amb plomes blanques: 2 mascles i 3 femelles).

La muda a Osona l'hem trobada de la 2a. quinzena de juliol a la 1a. de setembre...

Menja de tot: Cucs de terra aranyes, insectes i les seves larves, granes, fruita, etc.

REPRODUCCIÓ.- A Osona, juntament amb els seus parents les grives (*Turdus viscivorus*) són del primers ocells que crien i moltes vegades fan dues postes. Pel març fan un niu relativament voluminos en llocs a poca alçada al mig de mates o en arbres. N'hem trobat en ginebres boixos, alzines, roures, pins, etc Sol ésser fet de tronquets arrels, fulles i herbes seques amb un lligam de fang a la part inferior.

La femella pon normalment 3 o 4 ous d'un color blau-verdós amb més o menys taquetes marron vermelloses, no molt contrastades;

Les ratlles horitzontals corresponen a merles que han estat anellades i tornades a trobar a Osona un estiu i un hivern, succesivament, com a mínim. (això confirma que hi ha una població sedentària).

de mida són una mica més petits que les de la garsa; els cova de 15 a 19 dies. Els pollets tenen la boca groga i les boqueres d'un color groc clar; abans de sortir els canons de les plomes tenen burró. Si fa bon temps amb menys de quinze dies ja són fora del niu i els seus pares els vetllen i acompanyen al menys durant dues setmanes més.

Fora de l'època de cria és un ocell que normalment viu sol i és rar veure'n ramats tot i que al temps de fred a vegades s'agrupen uns quants individus buscant refugi i tiberi.

MIGRACIONS.- Aquesta espècie té dues poblacions definides i comprovades:

- Una població sedentària que viu tot l'any aquí (al quadre 1 -plana anterior- hi tenim dades d'anellament d'autocontrol i de recuperació que així ho demostren).
- Una població migrant que no cria aquí i només ve a la tardor i marxa a la primavera.

CONSIDERACIONS SOBRE LA MIDA I PES DE LES MERLES

Resum de la mida-pramitx en les merles anellades:

	pes	ala	cua	ll.n.	ll.es.	en.	bec	ll. bec	boqueres	tars
mascles	90,8	128,2	108,5	243,6	271,4	395,2	7,4	26,6	5	34,4
femelles	91,5	123,5	105,2	240,8	266,7	383,5	7,6	26,5	5,1	33,9

S'han establert sobre 78 mascles i 84 femelles, sense comptar-hi cap jove.

Aquestes dades ens donen un resultat molt curiós: les femelles pesen més que els mascles i en canvi tenen unes mides més petites. Una explicació d'això podria ser que els mascles tinguessin les plomes més grans i el que no és ploma més petit. Anem-ho a veure.

Si restem la cua de la llargada màxim (ll.es.) tenim la llargada de la punta del bec a la base de les plomes de la cua (ll.s.c.) que només depèn del cap, coll i cos. I igualment si restem de l'envergadura (en.) les dues ales (primàries) tenim una envergadura que no depèn de les plomes (e.s.a.). Amb tot això fem el quadre següent:

	No.	ll.es.	cua	ll.s.c.	en.	ala 2	e.s.a.
mascles ♂	78	271,4	108,5	162,9	395,2	256,4	138,3
femelles ♀	84	266,7	105,2	161,5	383,5	247	136,5
diferència		4,7	3,3	1,4	11,7	9,4	2,3
% diferència respecte de ♂		1,8	3	0,9	3,	3,7	1,7
% dependència absoluta diferència		100	70	30	100	80	20

Si ens fixem en aquest quadre veiem que les diferències de mides entre mascles i femelles depenen majorment de les plomes, però no exclusivament: La diferència entre llargades màximes depèn en un 70% de les plomes de la cua i la diferència d'envergadura depèn en un 80% de les primàries de les ales; o sia que inclús sense plomes els mascles tenen unes mides més grans que les femelles.

Amb això veiem que el fet de tenir els mascles plomes més grans que les femelles, no és explicació de que les femelles pesin més que els mascles.

Tot buscant una explicació satisfactòria, desglosem les merles adultes anellades en el segon semestre de l'any i ho resumim en el següent quadre (només anoten la mesura de l'ala ja que és representativa de les altres mides on hi intervenen plomes).

Segons aquest quadre els mascles anellats entre juliol i desembre són més grossos i

	No.	Pes	ala
de Gener a Juny	♂ 57	89,78	128,1
	♀ 51	93,13	123,6
de Juliol a Desembre	♂ 21	93,6	128,7
	♀ 33	89,3	123,2

pesen més que les femelles però entre gener i juny se'ns accentua el problema de que les femelles siguin més petites i pesin més. Però, si considerem que entre gener i juny és el període anterior a la cria i de la cria, ens podem explicar que les femelles pesin més per una sèrie de raons, com poden ser, que tinguin reserves per tal de criar i que en pesem alguna amb ous a la pantxa.

Serà interessant veure en els propers anys si això es confirma o si és un resultat casual degut al reduït nombre de mostres.

A més a més si tenim més mostre podem detallar les dades per mesos o, fins i tot, per quinzenes.

Grup d'Anellament de Calldetenes/Osona.